

УДК 336.77

Фридель В. – ст. гр. БС-22

Тернопільський національний економічний університет

РЕФОРМУВАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Сарай М.І.

Загальновідомо, що заробітна плата повинна безпосередньо залежати від результатів праці і, в той же час, впливати на показники трудової діяльності, стимулювати розвиток суспільного виробництва, ефективність роботи, досягнення більш високих кількісних і якісних результатів праці. Однак, з певних причин, останнім часом заробітна плата в Україні практично втратила ці функції, що не дозволяє ефективно впливати на процеси падіння виробництва і більш-менш впевненої стабілізації в економіці.

В обставинах, що склалися, необхідно провести реформу оплати праці на основі кардинальної зміни принципів її організації, оскільки це створює базу мотиваційному механізму підвищення трудової активності працівників.

Основними напрямками реформування оплати праці в Україні має стати:

- 1) врегулювання механізму мінімальної заробітної плати і встановлення її, у подальшому розвитку економіки, на рівні законодавчо визначеного стандарту – прожиткового мінімуму для працездатної особи;
- 2) ліквідація неефективних доплат, надбавок, компенсаційних виплат та включення їх до тарифних ставок (окладів);
- 3) визначення прожиткового мінімуму на новій методологічній основі;
- 4) збільшення витрат на заробітну плату у собівартості продукції (операційних витратах на виробництво) та у структурі ВВП;
- 5) комплексне вирішення проблем заробітної плати в Україні;
- 6) поліпшення підготовки фахівців для роботи з персоналом, ширший перегляд витрат на утримання персоналу;
- 7) зменшення міжгалузевої, міжпрофесійної та міжпосадової диференціації;
- 8) ширше впровадження ЄТС;
- 9) виведення заробітної плати з "тіні", вдосконалення механізму захисту прав працівників;
- 10) удосконалення трудового законодавства.

Наслідком реформи оплати праці стане дотримання конституційного права громадян на гідне життя, забезпечення розширеного відтворення якості робочої сили, подолання бідності серед працівників, посилення мотивації і відповідно продуктивності праці, підвищення платоспроможного попиту як чинника, що сприяє розвитку вітчизняного виробництва.

Дослідження, які проводились в цій сфері в країнах Центральної та Східної Європи – кандидатах в члени ЄС, показали, що економічне зростання в них розпочалося, коли рівень середньомісячної заробітної плати перевищив поріг 300 дол. США, а розвиток демократії відбувався, коли середньодушовий дохід становив понад 1500 дол. США, а сама демократія встановлюється за доходу 6-7 тис. дол.США на рік.

Вирішення цих питань у сфері оплати праці в Україні залежить від низки факторів: політичних, економічних, організаційних, а також ефективності соціального діалогу та соціальної відповідальності Уряду, роботодавців і профспілок за розвиток та належне функціонування одного з найважливіших та найпродуктивніших ресурсів держави – робочої сили.